

Zpráva o činnosti Matematického oddělení Pobočky JČMF v Praze v roce 2013

Výbor Matematického oddělení PP zahájil přípravy ke konání Sjezdu JČMF v Brně ve dnech 2.-4. 7. 2014, navrhl členy do sjezdových komisí, připravuje volby a program pro rok 2014.

Pod vedením doc. RNDr. A. Šolcové, Ph.D., pokračoval další již 21. ročník *semináře SEDMA* - Seminář pro dějiny matematiky, informatiky a astronomie. Seminář se koná na Fakultě informačních technologií ČVUT v Praze jednou měsíčně v úterý od 15 hod. V roce 2013 jsme uspořádali tyto semináře:

19.2. Doc. RNDr. Alena Šolcová, Ph. D.: *K 540. výročí Kopernikova narození - Matematické základy Koperníkovy astronomie.*

19.3. Prof. RNDr. Jiří Wiedermann, DrSc.: *Výpočet jako generování znalostí.*

16.4. RNDr. Peter Zamarovský, CSc.: *Nekonečno a Georg Cantor - Další vývoj představ o nekonečnu.*

14.5. Marie Větrovcová: *Niels H. Abel: Algebraické rovnice 5. stupně - Závěrečná kapitola klasické algebry.*

18.6. PhDr. Alena Hadravová, CSc., doc. RNDr. Petr Hadrava, DrSc.: *Středověký ptolemaiovský globus.*

8.10. Jan Růt: *Ulugh Beg a observatoř v Samarkandu.*

19.11. RNDr. Luboš Moravec: *Jakub Filip Kulik (1793 – 1863), Tabulky a kalendáře.*

Během roku se konaly procházky Prahou po stopách matematiků, fyziků a astronomů, např. pro studenty ČVUT nebo zahraniční studenty UK. Procházky vedla Alena Šolcová. Další exkurze byla uspořádána ve spolupráci s kolegy z Karlovarského kraje: Jiří Schierl, doc. RNDr. Alena Šolcová, Ph.D., Ing. Mgr. Jakub Šolc, Ph.D.: Po stopách astronoma Aloise Martina Davida, profesora pražské univerzity. Cesta byla spojena s pozorováním noční oblohy a s přednáškami, např. Ing. Mgr. Jakub Šolc, Ph.D.: *Problém počátečních podmínek při vyrovnání trigonometrické sítě*, Nežichov, 17. 8. 2013.

Členové MO uctili dne 19. října památku prof. Františka Nušla, bývalého předsedy JČMF, a dalších významných matematiků a fyziků (např. B. Bolzana, M. Pokorného, E. Weyra, F.J. Studničky).

Členové výboru MO během roku konali přednášky na různá aktuální témata pro odborníky i pro zájemce na různých místech ČR, např. doc. RNDr. Alena Šolcová, Ph.D.: *Bolzanovy analytické úvahy – Matematika a logika očima Bernarda Bolzana*, ZČU Plzeň, 25. 3. 2013, doc. RNDr. Alena Šolcová, Ph.D.: *Co prozradí paralaxa? aneb Pohled ke hvězdám očima geometrů vesmíru*, Ostrava, 5.10. 2013. (V rámci semináře Ostravský astronomický

víkend „Jak je vesmír velký?“). Ing. Mgr. Jakub Šolc, Ph.D.: *Home-automation - nejnovější výsledky*, Nežichov, 18. 8. 2013.

V rámci semináře Filosofické problémy informatiky na MFF UK, 22.10.2013: doc. RNDr. Alena Šolcová, Ph.D.: *Jak se matematici dorozumívají? O frazeologii a terminologii jazyka*.

V rámci semináře SEDMA se konal 3. 12. 2013 na FIT ČVUT v Praze mezinárodní seminář ve spolupráci s Univerzitou v Zürichu. Přednášku proslovil Prof. Dr. Erwin Neuenschwander na téma *Bernhard Riemann (1826 – 1866) - The Development of Complex Analysis*.

Členové MO se účastnili předvánočního výročního setkání členů Pražské pobočky JČMF 13. 12. 2013, které se konalo v aule PedF UK. Prof. RNDr. Milan Hejný, CSc., ve své přednášce hovořil na téma *Matematická didaktická prostředí*.

Ve dnech 9. – 11. září 2013 proběhl desátý seminář Matematika na vysokých školách. Seminář organizuje pravidelně v dvouletých intervalech Matematické oddělení pro učitele, doktorandy a další zájemce ve Školícím středisku Fakulty strojní ČVUT v Herbertově u Vyššího Brodu v Jižních Čechách. Záměrem těchto seminářů je dát možnost promluvit na vybrané hlavní téma významné odborníky z řad matematiků i fyziků. Hlavní téma v r. 2013 bylo Diferenciální rovnice a prostory funkcí. Ze semináře byl vydán sborník, který účastníci obdrželi před zahájením akce. Hlavními přednášejícími byli prof. RNDr. Alois Kufner, DrSc., z Matematického ústavu Akademie věd ČR a doc. RNDr. Jiří Langer, CSc., z Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy. Třetí pozvaný přednášející prof. Ing. Jiří Tolar, DrSc., z Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze musel na poslední chvíli svou účast pro nemoc odříci (jeho přednáška *Variační principy ve fyzice* je otištěna ve sborníku). Prof. Kufner vystoupil ve třech dvouhodinových přednáškách *O diferenciálních rovnicích a prostorech funkcí*. Doc. Langer měl dvě dvouhodinové přednášky na téma *Struktura fyzikálních zákonů*. Kromě toho vystoupilo ještě 14 účastníků s vlastními odbornými příspěvky.

doc. RNDr. Alena Šolcová, Ph.D., tajemník MO
doc. RNDr. Alexandr Fischer, CSc., předseda MO

15. ledna 2014